

Onderwerp**Risicoprofiel, beleidsvisie en wijziging gemeenschappelijke regeling VRD****Informatie**

Datum	29 januari 2020	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Frans van der Veen	☐ Financieel adviseur:
Zaaknummer	1634797	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Burgemeester Damsma	☒ Medewerker bestuur en juridische zaken: Jelle de Muinck
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Inkoopadviseur:
		☒ Afdeling: Ruimte
		☒ Naam medewerker: Synthia Jakobs, Ruud Engelbertink
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Het bestuur van de VRD heeft middels haar brief van 6 januari 2020 de gemeenten het volgende gevraagd:

1. de Beleidsvisie en het Regionaal Risicoprofiel ter consultatie aan de raad aan te bieden;
2. in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling;
3. de raad toestemming te vragen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling.

Verzocht is om vóór 1 maart te reageren. Ambtelijk is al bij de VRD aangegeven dat het vanuit Midden-Drenthe niet mogelijk is om tijdig een formele reactie te geven, aangezien deze verzoeken niet eerder dan in de raadsvergadering van maart behandeld kunnen worden.

Voorstel**Toelichting voorstel****Regionaal Risicoprofiel**

Iedere omgeving kent zijn eigen risico's als gevolg van onder andere de ligging, inrichting en gebruik van die omgeving. Om die risico's in kaart te brengen, kent Drenthe een regionaal risicoprofiel. Elke vier jaar wordt in het regionaal risicoprofiel gekeken naar de aanwezigheid en impact van risico's in Drenthe.

In samenwerking met de verschillende netwerkpartners heeft de VRD het bestaande regionaal risicoprofiel geactualiseerd. Allereerst is gestart met een risico-inventarisatie. Hierbij is gekeken naar de huidige risico's en de verwachte risico's voor de komende jaren. Uit deze inventarisatie zijn voor Drenthe 25 incidenttypen naar voren gekomen. Deze incidenttypen zijn terug te vinden in bijlage VI van het Risicoprofiel.

Op basis van een landelijk gebruikt rekenmodel zijn de incidenttypen ingedeeld naar waarschijnlijkheid en impact. Vervolgens is per risico een realistisch scenario uitgewerkt. Per scenario is bekeken of de voorbereiding op en de capaciteit tijdens een incident voldoende wordt geacht. Van de 25 incidenttypen scoren acht typen (mogelijk) onvoldoende.

De uitkomsten van deze analyse zijn besproken met de gemeenten (ambtenaren openbare orde en veiligheid), crisispartners en het Directeurenoverleg Veiligheid. De onderlinge dialoog heeft uiteindelijk bepaald welke risico's prioriteit krijgen binnen het risicoprofiel bepaald. Voor Drenthe worden de volgende vier risico's de komende jaren als prioritair aangemerkt:

1. Verstoring telecommunicatie en ICT

Er is onvoldoende bekend over de kwetsbaarheid van de telecom- en ICT-systemen en de gevolgen daarvan. Deze verstoringen kunnen het gevolg zijn van cybercrime. Ook hiervan is onvoldoende duidelijk of hulpverleningsdiensten en (crisis)partners hierop voorbereid zijn.

2. Ernstige ziektegolf

Hoewel er al stappen ondernomen zijn om de gevolgen van een ernstige ziektegolf te beperken, is er gezien de ernst en waarschijnlijkheid van dit risico voor gekozen om de voorbereiding prioriteit te blijven geven.

3. Terreur, extremisme en ondermijning

Binnen de noordelijke veiligheidsregio's wordt al samengewerkt op deze thema's. De veiligheidsregio richt zich daarbij primair op het beperken en minimaliseren van de effecten van dergelijke crisis op de samenleving. Gezien de impact blijft de voorbereiding hierop ook in de komende beleidsperiode relevant.

4. Maatschappelijke onrust

Op diverse thema's is de kans op maatschappelijke onrust reëel of al aanwezig. Bijvoorbeeld de maatschappelijke onrust rondom de stikstofcrisis, maar ook op mogelijke onrust door de aanleg van windturbines of het uitbreken van dierziekte. Maatschappelijke onrust is de gemene deler in de mogelijke effecten van een aantal regionale risico's die uit het risicoprofiel naar voren komen.

Omdat maatschappelijke onrust bij meerdere regionale risico's voorkomt of voor kan komen, wordt in de komende beleidsperiode gekeken op welke wijze kan en moet worden voorbereid.

Vorbereiden op maatschappelijke onrust bestaat onder andere uit het opbouwen van kennis over en het in verbinding zijn met relevante partners op actuele thema's.

Het risicoprofiel wordt aan alle gemeenteraden voorgelegd, waarbij de raden worden gevraagd om het concept-risicoprofiel aan te vullen met risico's die zij zelf onderkennen. Ook kunnen de raden bij de bespreking van het risicoprofiel eigen lokale beleidsprioriteiten en veiligheidsthema's naar voren brengen.

Beleidsvisie VRD 2020-2023

De VRD heeft haar speerpunten en koers voor de komende jaren geformuleerd in de beleidsvisie VRD 2020-2023. Het plan geeft aan op welke wijze de risico's uit het risicoprofiel worden opgepakt. Ook geeft het plan richting aan de uitwerking van de taken van de veiligheidsregio.

In de beleidsvisie schrijft de VRD dat de komende beleidsperiode een dynamische periode wordt, waarin maatschappelijke, klimatologische, ecologische en technologische ontwikkelingen een belangrijke rol spelen. Dat is op zich niets nieuws, maar de snelheid waarmee de wereld om ons heen momenteel verandert, is zo groot geworden dat voor allerhande maatschappelijke problemen sommige traditionele oplossingen aan de grenzen van hun kunnen zitten.

Zo kan de VRD op een aantal gebieden niet langer volstaan met verbetering van bestaande modellen en werkwijzen, maar moet gezocht worden naar nieuwe oplossingen om alle wijzigingen in de samenleving en hun impact bij te kunnen benen. Dat vraagt voor de komende jaren niet alleen om flexibiliteit om tijdig en voldoende mee te bewegen, maar ook om lef om het oude los te laten en op zoek te gaan naar nieuwe, andersoortige oplossingen.

Eén van de uitdagingen waar de toekomst ons voor stelt, is om nieuwe crisistypen aan te kunnen. Er zullen zich in de toekomst calamiteiten en crises voordoen die we ons nu nog niet kunnen voorstellen, maar die wel bestreden moeten worden en waar de VRD zich zo goed mogelijk op moet voorbereiden.

Door de grote verwevenheid van informatie- en communicatietechnologie met ons dagelijks leven, vraagt de bestrijding van (de effecten van) een crisis een andere insteek dan bij huidige crises vaak het geval is. Het voorkomen van en omgaan met maatschappelijke onrust wordt bij alle crisistypen een steeds belangrijker opgave. De VRD wil een flexibele en wendbare organisatie zijn die snel kan acteren op maatschappelijk ontwikkelingen, ook wanneer die ontwikkelingen onverwacht op ons afkomen.

De VRD heeft de voor komende jaren de volgende speerpunten bepaald:

1. Voorbereiden op onbekende crises

Door de snel veranderende maatschappij vormt de onbekende crisis een grote uitdaging voor de toekomst. Het bestuur wil de VRD als netwerkpartner benutten om gemeenten en crisespartners de komende jaren voor te bereiden op deze bekende en onbekende crises.

2. Eén aanspreekpunt en opschaling op maat bij calamiteiten en crises

De komende jaren onderzoekt de VRD op welke wijze zij tijdens calamiteiten en crises als aanspreekpunt kan functioneren. Per crisis wordt bepaald wat er nodig is aan opschaling om de calamiteit of crisis zo goed mogelijk aan te pakken. Bestuurders worden daarbij zoveel mogelijk ondersteund vanuit de VRD zonder afbreuk te doen aan en met respect voor de lokale bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

3. Een toekomstbestendig systeem voor brandweezorg ontwikkelen

Er wordt gezocht naar een ander, toekomstbestendig systeem voor brandweezorg. Over een periode van 5-10 jaar worden op basis van vertrouwen en geleidelijkheid samen met brandweervrijwilligers, andere medewerkers van de VRD en inwoners, veranderingen doorgevoerd om te komen tot een ander systeem van brandweezorg.

4. Organisatieontwikkeling: de VRD als flexibele en wendbare organisatie

In de afgelopen jaren heeft de VRD zich ontwikkeld tot een waardengedreven organisatie die het werk dat gedaan moet worden zoveel mogelijk combineert met de individuele talenten van medewerkers. In de komende beleidsperiode wordt verder vormgegeven aan de doorontwikkeling van de organisatie. Zo blijft de VRD in voldoende mate flexibel en wendbaar voor de toekomst en worden reorganisaties overbodig.

5. De VRD als efficiënte en kostenbewuste organisatie

Ook de komende beleidsperiode blijft de VRD onverminderd kritisch op haar uitgaven. Er wordt zo efficiënt mogelijk gewerkt en kosten worden bespaard waar mogelijk, zonder daarbij afbreuk te doen aan het vakmanschap en de kwaliteit van de diensten die de veiligheidsregio levert.

Andere aandachtsgebieden

Naast de bovengenoemde speerpunten is een aantal andere aandachtsgebieden voor de komende beleidsperiode medebepalend voor het werk dat binnen de VRD wordt uitgevoerd:

- de VRD als netwerkregisseur
- voorbereiden op regionale risico's (Regionaal Risicoprofiel)
- zelfredzaamheid bevorderen en minder zelfredzamen beschermen
- de risicogerichte adviestaak van de brandweer
- gevolgen van klimaatadaptatie en energietransitie inpassen
- informatiegestuurd werken
- voorbereiden op digitale verstoring en ontwrichting

Reactie op Risicoprofiel en Beleidsvisie

Het risicoprofiel is in samenwerking met onder andere de gemeenten tot stand gekomen. Voor het bepalen van de risico's is een heldere en beproefde systematiek toegepast, waarbij nadrukkelijk de inbreng van de gemeenten en andere partners is betrokken. Het risicoprofiel is daarmee op een zorgvuldige wijze bepaald.

Het goed voorbereid zijn op en het kunnen handelen tijdens (onbekende) crises is de basis voor de nieuwe beleidsvisie. Waarbij de VRD inzet op een flexibele organisatie. In feite is de beleidsvisie de doorvertaling van de ontwikkelingen, zoals die de afgelopen jaren in de kaderbrieven geschetst zijn. In de Kaderbrief voor 2021, die separaat aan de raad wordt voorgelegd, wordt deze beleidslijn doorgetrokken.

N.B.: op 28 januari 2020 heeft de VRD een raadsbijeenkomst georganiseerd. De raadsleden zijn daarbij in de gelegenheid gesteld om hun reactie te geven op het risicoprofiel, de beleidsvisie en de kaderbrief.

Wijziging gemeenschappelijke regeling

De VRD kent een regeling waar de gemeenschappelijke afspraken tussen de twaalf gemeenten over de VRD in zijn vastgelegd. In 2018 en 2019 heeft het bestuur een aantal besluiten genomen die nog verwerkt moeten worden in deze regeling. Bijvoorbeeld het besluit om de rolverdeling in het Directeuren Overleg Veiligheid te vereenvoudigen. Ook zijn er landelijke ontwikkelingen rondom de overdracht van het beheer van de meldkamer die aanleiding geven om een wijziging in de regeling door te voeren.

In de bijlage "Voorstel wijziging rolverdeling" wordt achtergrondinformatie gegeven over de gewijzigde rolverdeling binnen de VRD. Alle wijzigingen zijn in de bijlage "Gemeenschappelijke regeling VRD (na wijziging per 1-8-2020) gemarkeerd.

De bevoegdheid tot het wijzigen van deze gemeenschappelijke regeling ligt bij het college. De gemeenteraad moet toestemming geven voor de wijziging. De toestemming kan slechts onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Het recht en het algemeen belang staan niet in de weg om de toestemming te onthouden.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven zijn.

Randvoorwaarden

Er is geen sprake van randvoorwaarden.

Risico's

Er zijn geen risico's verbonden aan dit voorstel.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen relatie met het Duurzaamheidsprogramma 2015-2018.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

N.v.t.

Vervolgprocedure/communicatie

De VRD ontvangt een schriftelijke reactie. De brief is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- Aanbiedingsbrief risicoprofiel, beleidsvisie en wijziging GR VRD
- Beleidsvisie VRD 2020-2023
- Regionaal Risicoprofiel
- Voorstel wijziging rolverdeling VRD
- Gemeenschappelijke regeling (na wijziging 1-8-2020)
- Reactie op risicoprofiel, beleidsvisie en wijziging GR